

Unconsecrated animals that – חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא – were slaughtered in the courtyard are not prohibited מן התורה.

Overview

The ר' אבהו states that ר"י derives איסור הנאה by all איסורים (according to ר' אבהו) from the extra word 'אותו'; that only a טריפה is מותר בהנאה, however all other איסורי אכילה are אסור בהנאה as well. The word 'אותו' is not necessary to teach us that חולין שנשחטו בעזרה are אסור בהנאה (as ר"מ maintains), for according to ר"י the איסור of חשב"ע is not מדאורייתא. There is a dispute between ר"ש and ר"י as to the meaning of חשב"ע לאו דאורייתא; whether it is referring to the איסור only (as is שיטת ר"ש) or (as תוספות maintains) it is a general היתר.

פירש הקונטרס איסור הנאה –

איסור הנאה is referring to חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא ר"ש explained that but not to איסור אכילה. Even ר' יהודה agrees that חשב"ע is מדאורייתא as far as איסור אכילה is concerned; however there is no חשב"ע by איסור הנאה מדאורייתא. Therefore the word 'אותו' cannot come to forbid הנאה by חשב"ע, since there is no איסור הנאה by חשב"ע¹. It is used to teach us איסור הנאה by all (other) איסורי תורה [except חשב"ע].

ר"ש disagrees with תוספות:

ולא משמע פשט ההלכה כן² אלא לגמרי קאמר³ לאו דאורייתא –

The simple understanding of this ruling does not indicate this; but rather that the entire prohibition of חשב"ע is not a תורה prohibition (including eating חשב"ע).

תוספות seeks to support his contention:

וכן בסוף שמעתא⁴ גבי הא דאמר איכא בינייהו חולין שנשחטו בעזרה⁵ –

And similarly at the conclusion of this discussion concerning that which the גמרא states; 'there is a difference between ר' אבהו concerning חזקיה ור' אבהו, there -

אי אפשר לפרש בענין אחר –

¹ See 'Appendix' why there is no איסור הנאה by חשב"ע according to ר"י לפי שיטת ר"ש.

² See [א] and תוספות הרשב"א who explain that if חשב"ע is מדאורייתא באכילה then it would be more appropriate to use the 'אותו' for איסור הנאה (which is similar to the איסור יצא ממחיצתו that is derived from the same פסוק of וזבשר בשדה וגו' לכלב תשליכון אותו) than for איסור הנאה by other איסורים.

³ It seems (from תוספות later) that there is not even an איסור מדאורייתא for the בעזרה. See footnote # 12.

⁴ כגב.

⁵ The [only] difference the גמרא was able to find between ר' אבהו and חזקיה was concerning חשב"ע. According to חזקיה it is לאו דאורייתא חשב"ע and ר' אבהו maintains that חשב"ע is מדאורייתא.

It is impossible to explain it in any other manner⁶, except (how תוספות explains it) that they disagree whether the entire prohibition of חשב"ע (including איסור אכילה) is התורה is.

ובפרק⁷ מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני (נזיר כט, ב⁸ ושם) –

And in the גמרא **פרק מי שאמר הריני הזיר ושמע חבירו ואמר אני** – where the

פריך למאן דאמר⁹ כדי לחנכו במצות הא קמייתי חולין לעזרה¹⁰ –

Asks, according to the one who maintains that the נזירות is effective only in order to educate the son in the observance of מצות; ‘but he is bringing חולין into the עזרה?!’

ומשני קסבר חולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא –

And the גמרא **answers; this מ"ד maintains that חשב"ע is not prohibited מדאורייתא.** Therefore there is no concern. This concludes the citation from נזיר.

תוספות continues with his proof:

ואי לענין איסור אכילה הוּ דאורייתא אכתי תיקשי ליה היאך הקרבן נאכל –

And if we maintains (as רש"י does) that concerning the prohibition of eating חשב"ע everyone agrees that it is דאורייתא, then the question still remains how can we permit this קרבן to be eaten; it is חשב"ע!

דמשמע התם שנאכל¹¹ –

For it is evident in that גמרא that this קרבן of the קטן is eaten. We must therefore conclude that when the גמרא states that חשב"ע is דאורייתא it means that there is no איסור at all, not even an אכילה.¹²

תוספות asks:

וקשה לרבינו שמשון בן אברהם דבתורת כהנים בפרשת צו¹³ גבי נותר –

And the נותר רש"א has a difficulty for in תו"כ פרשת צו, concerning רש"א –

דרש רבי יהודה לא יאכל כי קודש הוא¹⁴ –

⁶ The בפרק מי שאמר וכי' maintains that this 'א"א לפרש בע"א' is referring to the following proof from 'א"א לפרש בע"א' (and not to the previous proof of 'א"ב חשב"ע' (and others have the text read ואי אפשר, and also read דפריך). See however the מהרש"ל who clearly states חשב"ע תוספות הרשב"א in the גמרא later on חולין 'א"ב חולין' indeed explains it as the 'א"ב חולין' (and also if he became טמא during his נזירות). These קרבנות are not valid according to ר"ל (who maintains that there is no נזירות for a קטן חולין בעזרה will be 'קרבנות' these). See 'Appendix'.

⁷ The מהרש"א is גורס here בפרק. See previous footnote # 6.

⁸ This should read א, כט.

⁹ The משנה there ר"ל. נזיר (minor) son of a father may offer a vow to make his חב, states that this מצוה is not effective מדאורייתא, only מדרבנן in order to train the son in the ways of מצוה.

¹⁰ A נזיר is required to bring certain קרבנות at the conclusion of his נזירות (and also if he became טמא during his נזירות). These קרבנות are not valid according to ר"ל (who maintains that there is no נזירות for a קטן חולין בעזרה); they are חולין. These 'קרבנות' will be בעזרה.

¹¹ The גמרא there asks a similar question on ר"ל (concerning the קרבן טומאה of this קטן, which is a חטאת that receives העוף) (מליקה) that the כהן will eat נבילה; indicating that this קרבן is eaten.

¹² It seems from here that there is not even an איסור שחיטה. See previous footnote # 3.

¹³ (והבשר וגוי לא יאכל באש תשרף which reads פסוק ז, יט referring to ה"ה)

¹⁴ ואם יותר מבשר המלאים וגוי ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קודש הוא. פסוק reads: שמות (תצוה) כט, לד.

interprets the פסוק which states לא יאכל כי קודש הוא (it should not be eaten for it is holy), to teach us, for –

יכול חטאת העוף הבא על הספק¹⁵ ואשם תלוי¹⁶ וחולין שנשחטו בעזרה ישרפו –

I would have thought that a bird חטאת offering, or an אשם תלוי or חולין offering, should be burnt, the תורה -

– תלמוד לומר הוא –

Teaches us by saying 'הוא' that only נותר is burnt but not the abovementioned cases. This concludes the citation from תו"כ.

concludes the question:

מדאיצטריך למעוטי שאינם בשריפה מכלל דאסירי בהנאה מדאורייתא¹⁷:

Since it is necessary to exclude them, that they are not to be burnt, it is evident that they are אסור בהנאה מדאורייתא; for they are מותר בהנאה why would we think that they should be burnt. There is therefore a contradiction between our גמרא here which states that ר"י maintains לאו דאורייתא and the תו"כ where it is evident that ר"י maintains אסור בהנאה מדאורייתא (even) חשב"ע.

Summary

maintains that חשב"ע is אסור באכילה according to everyone, the מחלוקת is only concerning whether it is אסור בהנאה. However תוספות maintains that according to ר"י there is no איסור at all of מדאורייתא. [In תו"כ, however, it appears that חשב"ע by איסור הנאה מדאורייתא ר"י maintains that there is an

Thinking it over

proves from the fact that we need to exclude שריפה, that it is אסור (if שריפה would be required)?!¹⁸ בהנאה. Perhaps it is אסור בהנאה בשעת השריפה

Appendix¹⁹

In our גמרא there is a dispute between ר"מ ור"י concerning 'אותו'. According to ר"י the word אותו teaches that חולין שנשחטו בעזרה are אסורין בהנאה, while ר"י

¹⁵ A ספק יולדת brings a עוף for a קרבן חטאת (and an עולה) at the end of טהרה. If she is a יולדת, she nevertheless brings a חטאת העוף על הספק, but it is not eaten. According to (this) ר"י it is buried; not burnt.

¹⁶ An אשם תלוי is brought when one is unsure whether he transgressed a לאו for which there is a קרבן or not. If one brought an אשם תלוי and before זריקת הדם he realized (whether he sinned or not), the אשם is invalid. ר"י teaches us that it is not burnt. (See חשב"ע for a different פשט.)

¹⁷ תוספות does not answer this question. This question is both according to ר"י and תוספות.

¹⁸ See דבר שמואל (and קובץ שיעורים אות צא).

¹⁹ See footnote # 6. The following is the understanding of the מהרש"ל of our תוספות. It is evident from the דף כגב, later on גמרא that תוספות offers two proofs from the גמרא and the תוספות הרשב"א בסוף (which our תוספות does not mention explicitly, but perhaps alludes to it by saying יתיב ההוא מרבנן וכו' of גמרא (שמעתא גבי), from the מהרש"ל also offers these two proofs. It would appear that the מהרש"ל to read א"ב instead of א"כ.

maintains that חשב"ע are not מדאורייתא. Therefore the איתו teaches us that איסור (חמץ בפסח ושור הנסקל) (which ultimately means בשאר איסורין) is not מדאורייתא. According to תוספות חשב"ע are altogether not מדאורייתא it is understood why according to ר"י the word איתו cannot refer to אסה"נ by חשב"ע, since there is no איסור at all by חשב"ע; however according to רש"י that even ר"י agrees that חשב"ע are באכילה, why then indeed does not the word 'איתו' teach us that חשב"ע are אסה"נ? Why does he prefer to exclude חמץ and חמץ as opposed to חשב"ע.²⁰ This however is not a refutation of פירש"י, for we can possibly maintain that ר"י has some פסוק which teaches us איתו (and ר"מ disagrees with this לימוד).

However when the גמרא later states that the difference between אבהו (according to ר"י) is by חשב"ע, this is a refutation of פירש"י. Why does ר' אבהו maintain that the מיעוט of איתו refers to חמץ instead of חשב"ע? If we are relying on the assumed פסוק (mentioned before) which is חשב"ע from לא חזקיה ור"א concerning חמץ (which is written by חמץ) (and חמץ refers to חשב"ע) then it is understood. According to חזקיה ור"א (which is written by חמץ) (and חמץ refers to חשב"ע) then it is understood that 'איתו' excludes חשב"ע; however according to ר"א that לא יאכל and לא יאכל are the same, then 'איתו' is required to teach us that חמץ ושה"נ are אסה"נ.

Alternately: In our גמרא there is no refutation on פירש"י for רש"י maintains that the מיעוט of איתו should apply to חמץ ושה"נ since they are לאוין, just as חמץ is a לאו; as opposed to חשב"ע which is an עשה.²¹ However, רש"י can be refuted from the following סוגיא²² of יתיב ההוא מרבנן, where the מרבנן could not derive איסור הנאה from לא יאכל (for he holds like ר' אבהו) and not from (דברים ככתבן ר"י that ר"י agrees with) and not even from 'איתו' because he maintains that חשב"ע is מדאורייתא and the איתו is referring to חשב"ע. However, according to רש"י, that it is preferable to exclude חמץ בפסח from חמץ ושה"נ, rather than חשב"ע; the 'איתו' should apply to חמץ ושה"נ. This proves that רש"י's assumption is incorrect; there is no preference to exclude חשב"ע over חמץ ושה"נ, the only reason ר"י does not exclude חשב"ע because there is no איסור מדאורייתא at all by חשב"ע.²³

²⁰ See footnote # 2 that it is more logical to exclude חשב"ע than חמץ ושה"נ.

²¹ It is derived from the יב, כא [ראה] פסוק (דברים) where the תורה states concerning בשר תאווה that you may eat it since זבח (בעזרה) we say (חולין) ואי אתה זובה (חולין) בקירוב מקום (בעזרה) כי ירחק ממך המקום וגו' וזבחת בריחוק מקום אתה זובה (חולין) ואי אתה זובה (חולין) בקירוב מקום (בעזרה).

²² מאי בינייהו כג, ב immediately after the בינייהו.

²³ See: צל"ח, חת"ס, שפ"א, etc. for additional explanations of this issue.